

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2019/33 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2019/43

Karar Tarihi:4/12/2019

R.G.Tarih-Sayısı:12/2/2020-31037

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Doğru Yol Partisinin 2018 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Doğru Yol Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2018 yılı kesin hesabına ilişkin belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Raportör Burak FIRAT tarafından Heyete sunulan ilk inceleme raporu, Anayasa ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2. Parti, göndermiş olduğu 2018 yılı Genel Merkez kesin hesabında yıl içinde gerçekleştirilen gider tutarı 0 (sıfır) olarak gösterilmiştir.

3. Ayrıca Parti, teşkilatlandığı altmış sekiz il örgütüne ait kesin hesabı sunmamıştır.

4. Siyasi partilerin faaliyetlerini yürüttükleri genel merkez, il ve ilçe başkanlıklarına ait binaların kendi mülkü veya kira olması gerekmektedir. Şayet parti yetkililerine ait binalarda siyasi faaliyette bulunuluyor ise (genel merkez, il, ilçe teşkilatının faaliyette bulunduğu binalar) bu takdirde kira sözleşmesi düzenlenerek isabet eden tutarın partiye bağış olarak kaydedilmesi gerekir.

5. Parti yetkililerinin sundukları kesin hesapta Genel Merkeze ait gider gerçekleşmediği belirtilmiş; teşkilat kurulmuş olan altmış sekiz il örgütüne ilişkin herhangi kesin hesap sunulmamıştır. Parti Genel Merkezi faaliyette olduğuna göre en azından yönetim giderlerinin (kira, su, elektrik, telefon, kırtasiye vb.) bulunması gerekir. Bir partinin, çalışmalarını yoğun olarak yürüttüğü genel merkezinde hiçbir gider gerçekleştirmeyerek siyasi faaliyette bulunması mümkün değildir. Yönetim giderlerinin hesaplarda görülmemesi kayıt dışı gelir ve gider oluşturulduğunu göstermektedir. Bu durumda 2820 sayılı Kanun'un 69. maddesinde yer alan bir siyasi partinin bütün gelirlerinin o siyasi partinin tüzel kişiliği adına elde edileceği ve 70. maddesinde bulunan bir siyasi partinin bütün giderlerinin o siyasi partinin tüzel kişiliği adına yapılacağı hükümlerine aykırı davranılmıştır.

6. Mahkemeye hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması ile hesabın dışında gelir ve gider oluşturulması inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olduğundan Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

7. Diğer taraftan hiçbir giderde bulunmayarak siyasi parti faaliyetlerini yürütmesi mümkün olmayan Parti Genel Merkez hesabının ve herhangi bir bilgi ve belge sunulmayan il örgütlerine ait kesin hesabın denetimi gerçekleştirilemediğinden Partinin 2018 yılı hesabının 2820 sayılı Kanun uyarınca kabul edilmesi mümkün değildir.

III. SONUÇ

Esas Sayısı:2019/33 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2019/43

Doğru Yol Partisinin 2018 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

A. Mahkemeye hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması, hesabın dışında gelir ve gider oluşturulması ve il örgütlerinin kesin hesaplarının sunulmaması inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olduğundan 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

B. Parti Genel Merkez hesabının denetimi gerçekleştirilemediğinden Partinin 2018 yılı hesabının 2820 sayılı Kanun uyarınca kabul edilmesinin mümkün olmadığına,

4/12/2019 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili
Zühtü ARSLAN	Hasan Tahsin GÖKCAN	Recep KÖMÜRCÜ
Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM
Üye	Üye	Üye
Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI	Muammer TOPAL
Üye	Üye	Üye
M. Emin KUZ	Kadir ÖZKAYA	Rıdvan GÜLEÇ
Üye		Üye
Recai AKYEL		Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Üye		Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU		Selahaddin MENTEŞ